

Direktorica Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Jadranka Milošević

Budžet za ovu godinu 457 miliona eura

PODGORICA – Izvorni prihodi Fonda PIO u prvom kvartalu su bili 72,68 miliona eura, u drugom 68,35 miliona eura ili šest odsto više nego u prethodnom periodu. Iznosili su 89 miliona eura. Ovaj rast tumači se povećanom aktivnošću u ljetnjim mjesecima, ali i kao pozitivan rezultat uvođenja novog vladinog paketa ekonomskih mjera koje, između ostalog, predviđaju subvencije i nadoknade za sektore koji su zatvoreni i ugroženi u toku pandemije korona virusa – rekla je u intervjuu Pobjedi direktorka Fonda PIO Jadranka Milošević.

Ukupni prihodi Fonda za 11 mjeseci 2020. godine, kako je istakla, iznose 284,98 miliona eura i veći su za 1,4 odsto u odnosu na uporedni period 2019. godine, kada su iznosili 281 miliona eura.

– Deficit u tom periodu iznosi 112,64 miliona eura, odnosno 28,33 odsto. U 2019. godini taj deficit je bio 27,93 odsto, odnosno 108,94 miliona eura. Ipak, bez obzira na deficit, kao i probleme koji prate penzijski sistem, prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja redovno

Ukupni prihodi Fonda za 11 mjeseci 2020. godine iznosili su 284,98 miliona eura i veći su za 1,4 odsto u odnosu na uporedni period 2019. godine, kada su iznosili 281 milion

je situacija dočekala?

MILOŠEVIĆ: Sve obaveze Fond PIO je kontinuirano ostvarivao i u prethodnom periodu, obezbjeđujući redovnost i sigurnost isplate ovih prava. Uz dalje odgovorno i efikasno sprovođenje svih redovnih poslova i zadataka, kao nova i prioritetna obaveza u ovom periodu nametnula se neophodnost pune primjene izmjenjena zakona o PIO, koje su stupile na snagu 12. avgusta 2020. godine. Prethodno je podrazumijevalo aktivnosti na svim organizacionim nivoima Fonda, sa sveobuhvatnim izmjenama softverskog rješenja u cilju pune primjene zakonskih normi. U uslovima pandemije i drastično smanjenih kadrovskih kapaciteta, stručna služba Fonda uspjela je da vanrednim naporima okonča predmetni posao i da isplatom prava za oktobar 2020. godine obezbijedi da sve stranke ostvare sva prava u pripadajućem iznosu i na način kako je to navedenim zakonom propisano.

POBJEDA: U kojoj mjeri je odluka Vlade o odlaganju obaveza poslodavcima za isplatu doprinosa uticala na

Jadranka Milošević

no su servisirana, svakog 20. u mjesecu za prethodni mjesec. Redovnost u isplati penzija u uslovima smanjene ekonomiske aktivnosti izazvane pandemijom korona virusa nije narušavana. Sigurnost penzija prije svega proizilazi iz zakonskog rješenja da isplatu penzija garantuje država – rekla je Milošević.

POBJEDA: Koliko je prošle godine isplaćeno po osnovu penzija i ostalih izdataka?

MILOŠEVIC: Zaključno sa isplatom penzije za oktobar, isplaćeno je ukupno 392,23 miliona eura za starosne, invalidske i porodične penzije i naknade za tjelesno oštećenje i za pomoć u slučaju smrti penzionera. U ovaj iznos ušli su i dodaci za tuđu njegu i pomoć, kao i za spomenicu, što su stećena prava ostvarena propisima koji su važili prije stupanja na snagu novog zakona, koja su izmještena iz sistema penzijskog i invalidskog osiguranja.

POBJEDA: Stupili ste na mjesto direktorice Fonda PIO prije mjesec. Kakva Vas

održivost penzijskog sistema?

MILOŠEVIC: Evidentno je da je pandemija imala negativan uticaj na ekonomiju, ne samo Crne Gore, već i većine zemalja, bez obzira na nivo razvijenosti. Vlada Crne Gore djelovala je pravovremeno uvodeći privremene mјere, koje su, između ostalog, predviđale i mogućnost odlaganja obaveze uplate doprinosa, kao i uplate obaveza shodno Zakonu o reprogramiranju porezskog potraživanja do 90 dana, što je bio napor države da do-

prinese ublažavanju negativnih posljedica na poslovanje privrednih subjekata, kao i njihovom opstanku na tržištu, a samim tim i očuvanju radnih mјesta u našoj državi, što je bilo veoma važno u uslovima pada privrednih aktivnosti. Sve navedeno odrazilo se na smanjenje prihoda po osnovu doprinosa PIO, kao izvornog prihoda Fonda od aprila do jun-a 2020. godine.

POBJEDA: Koliko iznosi prosječna, a koliko minimalna penzija? Koji broj penzio-

nera prima najnižu penziju, a koji maksimalnu?

MILOŠEVIC: Prosječna penzija isplaćena za oktobar iznosila je 290,96 eura. U poređenju sa zemljama u regionu, bitno je istaći da je prosječna penzija u Crnoj Gori veća od svih država u regionu, osim Slovenije i Hrvatske, koje su članice EU. Prosječna penzija u Srbiji iznosi 236,22 eura, Federaciji BiH 214,50 eura, Sjevernoj Makedoniji 251,47 eura, Republici Srpskoj 201,17 eura, Hrvatskoj 333,72 eura i Sloveniji 548,96 eura. Najniža penzija u Crnoj Gori polovinom decembra iznosila je 145,77 eura i prima je 15.921 korisnik, od kojih 15.889 u Crnoj Gori, a 32 u inostranstvu. Nominalni iznos najniže penzije povećan je shodno izmjenama zakona o PIO vanrednim usklađivanjem i to retroaktivno od 1. januara 2020. godine. Sa druge strane, najviši iznos penzije definisan je limitirnom vrijednošću ličnog koeficijenta osiguranika, koja ne može biti veća od četiri. To znači da bi, na primjer, osiguranik koji

Korisnika 128.569

Prema statističkim podacima za oktobar 2020. godine, Fond PIO isplaćuje prava za ukupno 128.569 korisnika iz penzijskog i invalidskog osiguranja, koji su to pravo ostvarili shodno Zakonu o PIO ili primjenom međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju zaključenim od strane Crne Gore. Od toga je 119.821 korisnik prava u Crnoj Gori i 8.748 korisnika u inostranstvu. Od ukupnog broja korisnika prava u Crnoj Gori, 114.765 je penzionera, a 5.056 korisnika ostalih prava iz PIO. Strukturu ukupnog broja penzija u Crnoj Gori čine starosne 66.426 ili 57,88 odsto, invalidske 19.641 ili 17,11 odsto i porodične 28.698 ili 25,01 odsto. Van Crne Gore isplaćuju se 8.662 penzije i 86 ostalih prava.

ić

dinu

Pandemija korona virusa nije uticala na redovnost isplate penzija

ima limitiran koeficijent četiri i 40 godina penzijskog staža, primao penziju u iznosu od 1.170,46 eura. Izmjene Zakona o PIO nijesu ograničile dužinu penzijskog staža koji utiče na visinu penzije, tako da se prilikom obračuna uzima i penzijski staž duži od 40 godina.

POBJEDA: Kao se sprovodi socijalni program Vlade kad je riječ o penzionerima?

MILOŠEVIĆ: Crna Gora je jedina zemlja u regionu, a i šire, koja na ovaj način doprinosi poboljšanju standarda penzionera. Za realizaciju socijalnog programa Vlade, iz budžeta Fonda PIO u posljednjih pet godina izdvojeno je 12,67 miliona eura. Briga o poboljšanju materijalnog položaja penzionera najbolje se ogleda kroz dugogodišnju realizaciju socijalnog programa Vlade, u čemu prednjače subvencioniranje odmora i oporavka, subvencioniranje stambene izgradnje za socijalno najugroženije korisnike, sufinansiranje nabavke zimnice, dodjela jednokratnih socijalnih pomoći. Sklopljeno je 390 ugovora o poslovnoj saradnji sa bankama i mikrokreditnim finansijskim institucijama, u sklopu kojih će biti obnovljena

Novine u zakonu

Izmjenama Zakona o PIO iz obračuna penzija isključuje se četvrtina staža osiguranika koje su najnepovoljnije za osiguranika, a u koji ulaze 1992. i 1993. godina, sa rokom primjene do kraja 2030. godine. Povećan je nominalni iznos najniže penzije na 145,77 eura vanrednim usklađivanjem i to retroaktivno od 1. januara 2020. godine. Smanjena je starosna granica za ostvarivanje prava na starosnu penziju na 66 godina za muškarce i 64 godine za žene uz najmanje 15 godina radnog staža, a uvedena je i starosna granica od 61 godinu, kao kumulativni uslov za ostvarivanje prava na starosnu penziju sa navršenih 40 godina staža. Pravo na porodičnu penziju mogu ostvariti vanbračni drug ukoliko je zajednica trajala najmanje tri godine prije smrti osiguranika ili i kraće, ako je rođeno zajedničko dijete. Ovo pravo može ostvariti i dijete sa navršenih 19 godina do završetka školovanja, najkasnije do 25 godina, kao i životni partner umelog osiguranika, koji je zaključio životno partnerstvo sa osobom istog pola, kao i dijete partnera kojeg je umrli osiguranik izdržavao.

tanje riješila 503 penzionera. Mogućnost godišnjih odmora i oporavka koristi četiri hiljade penzionera, za šta Fond PIO godišnje obezbjeđuje pola miliona eura. Odmor se obezbjeđuje u hotelima „Gorske oči“ na Žabljaku i „PIO“ u Ulcinju, za koji je, radi proširenja kapaciteta i podizanja kvaliteta usluga obezbijeđeno 2,99 miliona eura.

jama, kako bi penzioneri imali kreditne aranžmane pod povoljnom kamatnom stopom, ali i sa drugim pravnim subjektima, za nabavku robe i usluga pod povoljnim uslovima, na odloženo plaćanje u više rata bez kamate i žiranata. Subvencioniranje stambene izgradnje za socijalno najugroženije korisnike penzija Fond PIO sprovodi u saradnji sa Savezom udruženja penzionera, Ministarstvom rada i socijalnog staranja i jedinicama lokalne samouprave, koje obezbeđuju zemljište i oslobođaju od plaćanja komunalnija. Na taj način stvaraju se prepostavke da penzioneri, koji nijesu riješili ovo važno životno pitanje, dobiju stan pod povoljnijim uslovima. Važno je napomenuti da se ta aktivnost intenzivira u opština na sjeveru. Za ove namjene, za posljednjih pet godina, izdvojeno je 5,16 miliona eura, čime su stambeno pi-

lionia eura za nadogradnju, rekonstrukciju i adaptaciju. Za zimnicu se godišnje izdvaja 400 hiljada eura, pa se penzionerima obezbeđuje nabavka jagnjećeg mesa po cijeni 20 odsto nižoj od tržišne uz mogućnost odloženog plaćanja bez kamata. Ovu podršku sa Fondom solidarno finansiraju ministarstva poljoprivrede i rada i socijalnog staranja.

POBJEDA: Kakve su projekcije za 2021. godinu?

MILOŠEVIĆ: Na sjednici Upravnog odbora Fonda PIO od 21. avgusta prošle godine usvojen je nacrt budžeta za 2021. godinu u ukupnom iznosu od 457,15 miliona eura. Finansiranje ukupnih izdataka vršiće se iz izvornih primitaka Fonda, u iznosu od 308,30 miliona eura ili 67,4 odsto, dok će preostali iznos od 148,85 miliona ili 32,6 odsto biti obezbijeđen iz opštih prihoda državnog budžeta.

M.Lk.